

ST medlemsmöte
12 november 2020

<https://chalmers.zoom.us/j/61546261395>

Svar på inskickade frågor

**Uppdaterad information
om EiB 2022**

Arbetsbrist

Turordningsregler

Använd "chat"-funktionen i Zoom
Moderator: Susannah Carlsson

ST Direkt Telefon: 0771-555 444
E-post: stdirekt@st.org

FAQ:
www.st.chalmers.se/faqs

E-post: st@st.chalmers.se
GDPR-säker e-post: @chalmers.fortroendevalda.se

Disclaimer

Informationen gäller per 2020-11-12

Ingen rådgivning.

Frågor som påverkar privatekonomi ska ställas till:

- a-kassan (stsakassa.se)
- Folksam (folksam.se)
- Trygghetsstiftelsen (tsn.se)
- Skatteverket (www.skatteverket.se)
- Arbetsförmedlingen (arbetsformedlingen.se)
- SPV (spv.se)
- MinPension (www.minpension.se)

SVAR PÅ FRÅGOR

**När kan man få besked
om uppsägning?**

**När arbetsbristförhandlingarna är
avslutade och förhandlingsprotokollet
påskrivet.**

**Inga besked före jul eller årsskiftet, dvs
tidigast januari 2021**

Anställningstid inom koncernen

Utredning pågår (Arbetsgivarverket - ST)

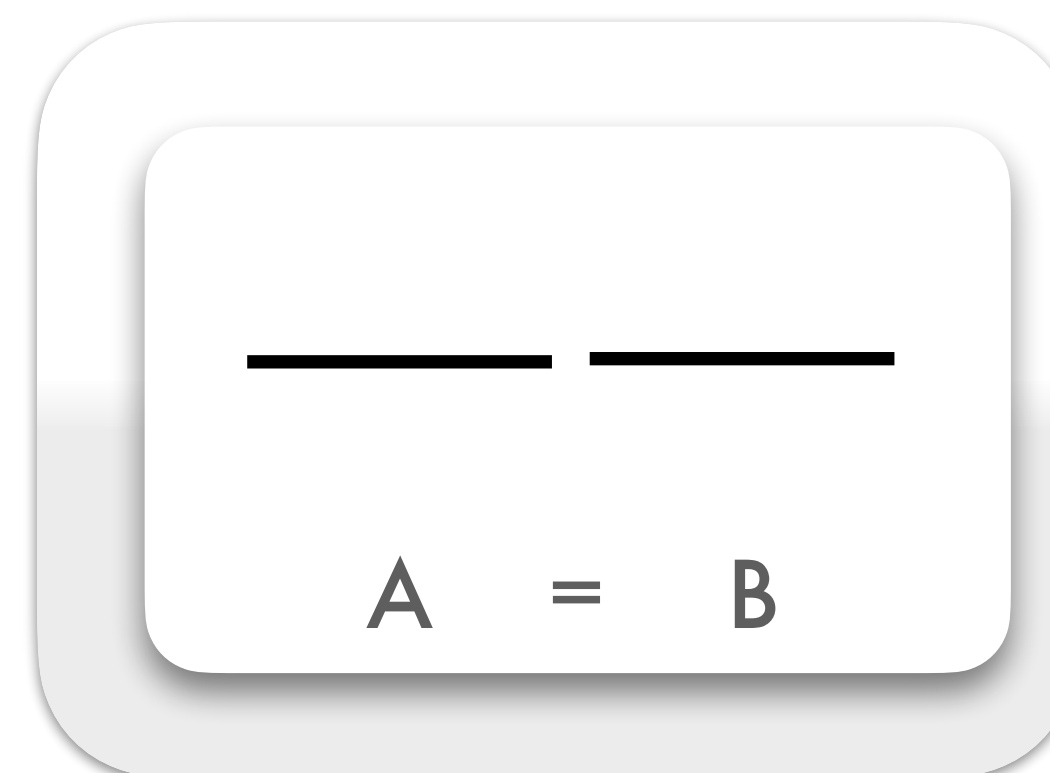
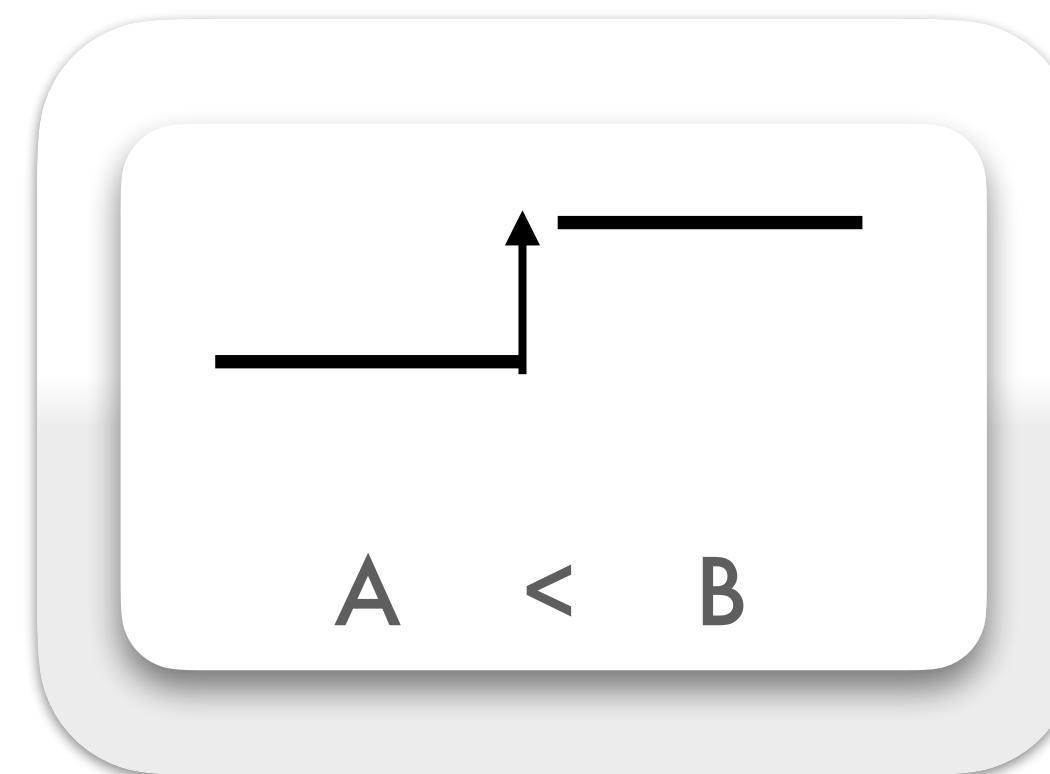
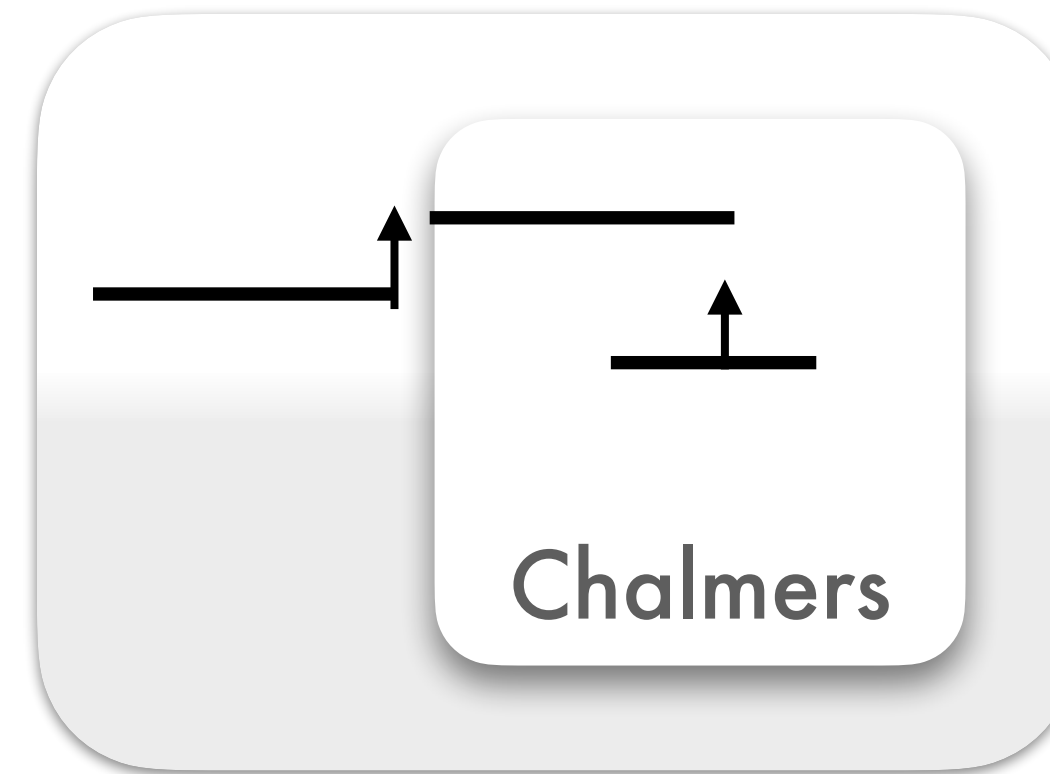
Viktigt för:

- Turordning**
- Uppsägningstid (kan rättas till i efterhand)**

Hanteras från fall till fall.

Lönesättning KoM Löneförhandling?

- Oförändrad lön
- Ingår i lönerrevisionen
- I undantagsfall, lönejusteringar efter extern rekrytering av två skäl:
 - Osakliga löneskillnader inom en grupp med likvärdiga arbetsuppgifter
 - Signifikant förändrat uppdrag och ansvarsområde

UPPDATERING EIB 2022

Sparmål: 120 mkr (2022) jämfört med 2019 års utfall. Enbart kända kostnader inräknade.

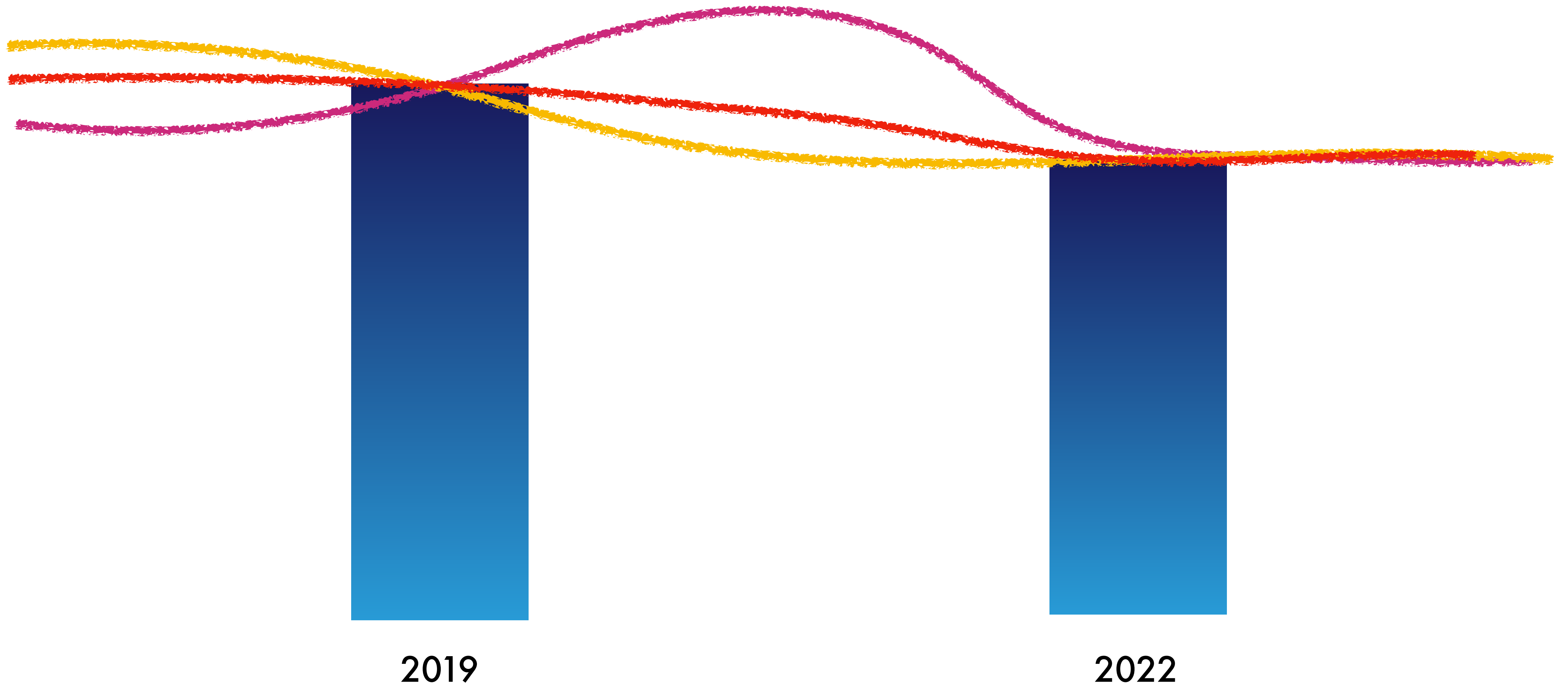
**Arbetsbristförhandlingar
AP2 avslutade**

**Tidigare prognos: beviljade
överenskommelser: 50-60 (AP1)**

Arbetsbristförhandlingar AP1: nov - dec 2020

AP 2	
Frivilligt avslut	20
Frivilligt avslut (arbetsbrist)	4
Tjänsten kvarstår	1
Tidig omplacering	2
Uppsägning	12
Tjänster	39

Sparmål AP1 120 mkr

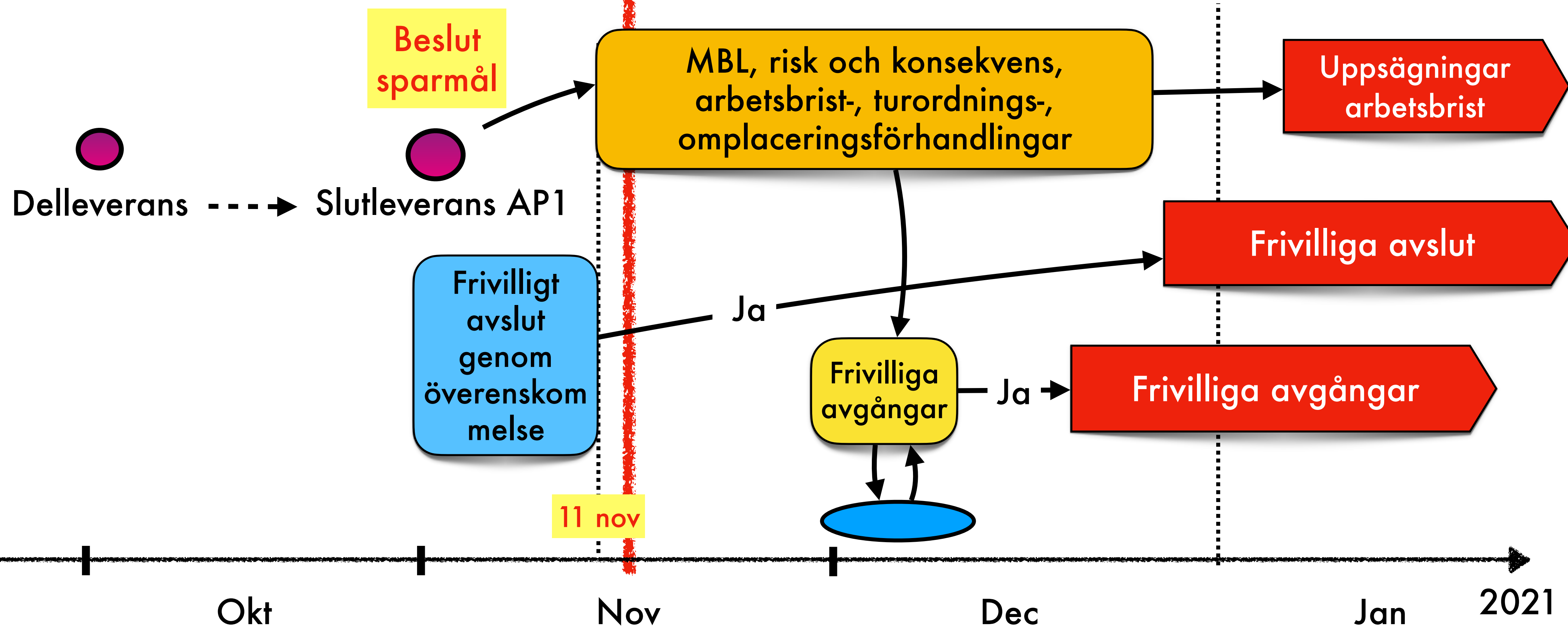
Arbetslagarkonsult finansieras av Partsrådet

Uppdrag: (nov 2020 - feb 2021) granska tankar och förslag om förändringar, värdera konsekvenser och risker, såväl kortsiktiga som långsiktiga, samt visa på ev. alternativa förslag/åtgärder. I uppdraget ingår även att stötta de lokala fackliga organisationerna i utrednings- och omställningsarbetet

”Task force” inom ekonomi med mandat att föreslå och implementera ändringar

Tidplan hösten 2020 - AP1

AP1
Centralt och lokalt verksamhetsstöd, inkl biblioteket

ARBETSBRIST

MBL - Rätt till information - 19 §

Central samverkan

Arbetsgivare skall fortlöpande hålla arbetstagarorganisation i förhållande till vilken han är bunden av kollektivavtal underrättad om hur hans verksamhet utvecklas produktionsmässigt och ekonomiskt liksom om riktlinjerna för personalpolitiken.

Arbetsgivaren skall dessutom bereda arbetstagarorganisationen tillfälle att granska böcker, räkenskaper och andra handlingar, som rör arbetsgivarens verksamhet, i den omfattning som organisationen behöver för att tillvarata medlemmarnas gemensamma intressen i förhållande till arbetsgivaren.

MBL - Förhandlingsrätt - 11 §

Innan arbetsgivare beslutar om viktigare förändring av sin verksamhet, skall han på eget initiativ förhandla med arbetstagarorganisation i förhållande till vilken han är bunden av kollektivavtal.

Detsamma skall iakttagas innan arbetsgivare beslutar om viktigare förändring av arbets- eller anställningsförhållandena för arbetstagare som tillhör organisationen.

MBL - Rätt till information - 18 §

Part som vid förhandling åberopar skriftlig handling skall hålla den tillgänglig för motparten, om denne begär det.

MBL - Förhandlingsrätt - 15 §

En arbetsgivare skall i samband med förhandling inför beslut om uppsägning på grund av arbetsbrist i god tid skriftligen underrätta motparten om

- skälen till de planerade uppsägningarna,
- antalet arbetstagare som avses bli uppsagda och vilka kategorier de tillhör,
- antalet arbetstagare som normalt sysselsätts och vilka kategorier de tillhör,
- den tidsperiod under vilken uppsägningarna är avsedda att verkställas, och
- beräkningsmetoden för eventuella ersättningar utöver vad som följer av lag eller kollektivavtal vid uppsägning.

AFS 2001:1 Systematisk arbetsmiljöarbete Riskbedömning, åtgärder och uppföljning

Skriftliga riskbedömningar

Den skriftliga riskbedömningen avser de risker som kommer fram vid de regelbundna undersökningarna och i samband med planeringen av ändringar i verksamheten. De kan med fördel samordnas med handlingsplanen (10 §). Även de risker som avhjälpas omedelbart behöver tas med i riskbedömningen. De utgör viktig information i det fortsatta systematiska arbetsmiljöarbetet.

AFS 2001:1 Systematisk arbetsmiljöarbete Riskbedömning, åtgärder och uppföljning

Ändringar i verksamheten

Det är angeläget att ta hänsyn till arbetsmiljön, dels innan verksamheten kommit i gång, dels inför förändringar under löpande drift. Det är viktigt att hitta riskerna och åtgärda dem innan de "byggts in i systemet".

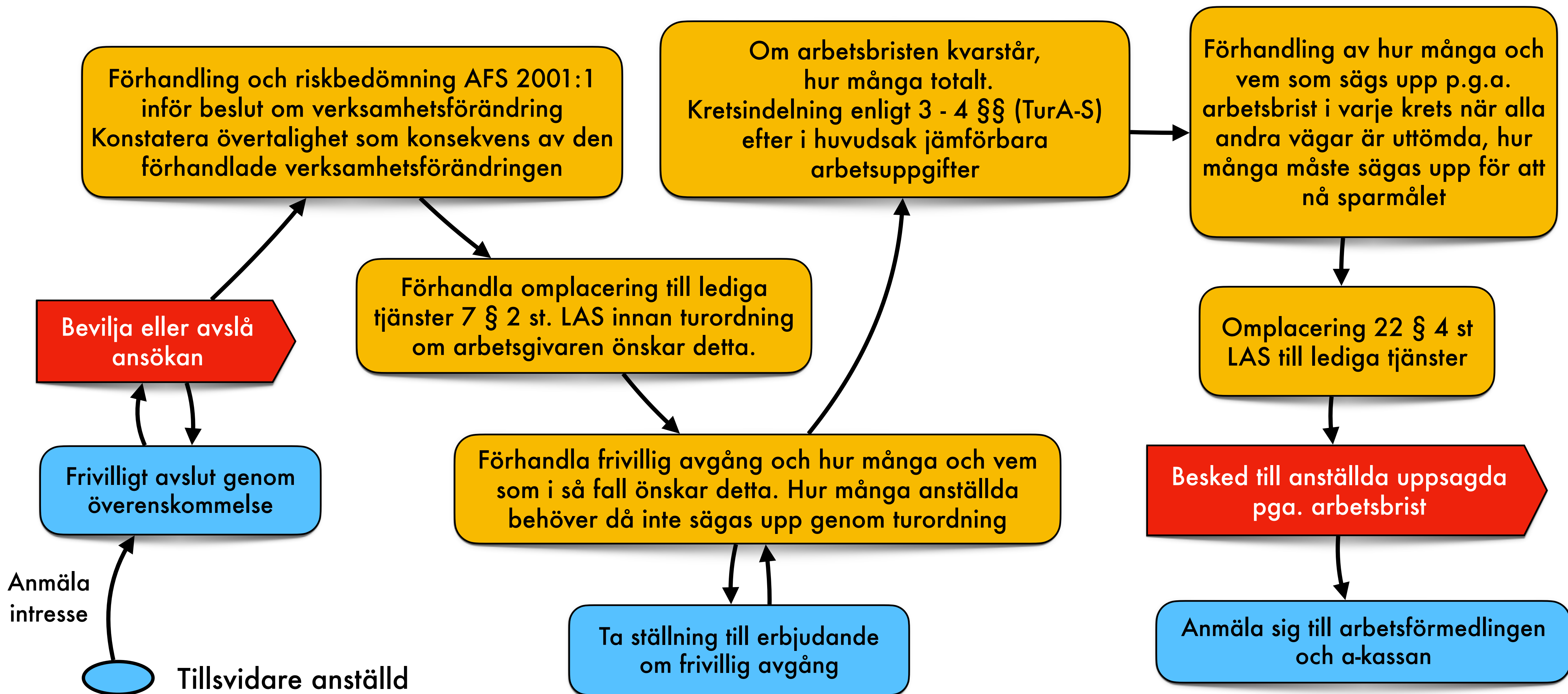
Personalen kan ibland fara illa vid en omorganisation, särskilt vid inskränkning och nedläggning av verksamheten. Det är viktigt att tidigt få fram riskerna så att negativa följder av omställningsprocessen kan förebyggas.

MBL - Förhandlingsrätt - 14 §

Finns lokal arbetstagarorganisation, skall förhandlingsskyldigheten enligt 11-13 §§ fullgöras i första hand genom förhandling med denna.

Uppnås icke enighet vid förhandling enligt första stycket, skall arbetsgivaren på begäran förhandla även med central arbetstagarorganisation.

Arbetsbrist - processen

TUORDNINGSREGLER

Film

LAS § 22 (1982:80)

Indelning och turordning per driftsenhet per ort och avtalsområden:

Ort (geografiskt, organisatoriskt)

Driftsenheter inom samma ort kan slås ihop

Avtalsområden: arbetare / tjänstemän

Sist in först ut:

Sammanlagd anställningstid hos arbetsgivaren

Tillräckliga kvalifikationer

LAS § 2 (1982:80)

Av 2 § 3 st. i lagen följer att avvikelser får göras från bl.a. denna paragraf genom kollektivavtal.

TurA-S utgör ett sådant kollektivavtal.

TurA-S § 3 (1984)

Arbetare med i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter hos myndigheten på den ort där arbetsbristen finns

Sist in först ut

Sammanlagd anställningstid i staten ¹

Tillräckliga kvalifikationer

Avtal icke-obligatoriska medlemmar i AgV (2008)

¹ Sammanlagd anställningstid hos resp. icke obligatorisk medlem:

Chalmersstiftelsen, Chalmers AB,
Chalmersfastigheter AB, Chalmers professional education **(under utredning nov 2020)**

Historik - indelning enligt arbetsuppgifter

Statstjänstemannalagen

Statstjänstemannalagen (1965) fanns inga bestämmelser hur turordningen vid uppsägning skulle upprättas (reglerat istället av föreskrifter utfärdade av Kungen)

Proposition § 40 - 41 Statstjänstemannalagen
"i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter"

LAS

Indelning och turordning per driftsenhet per ort och avtalsområden

LOA (1976:600)

TurA-S

Avtal icke-obligatoriska medlemmar i AgV (anställningstid)

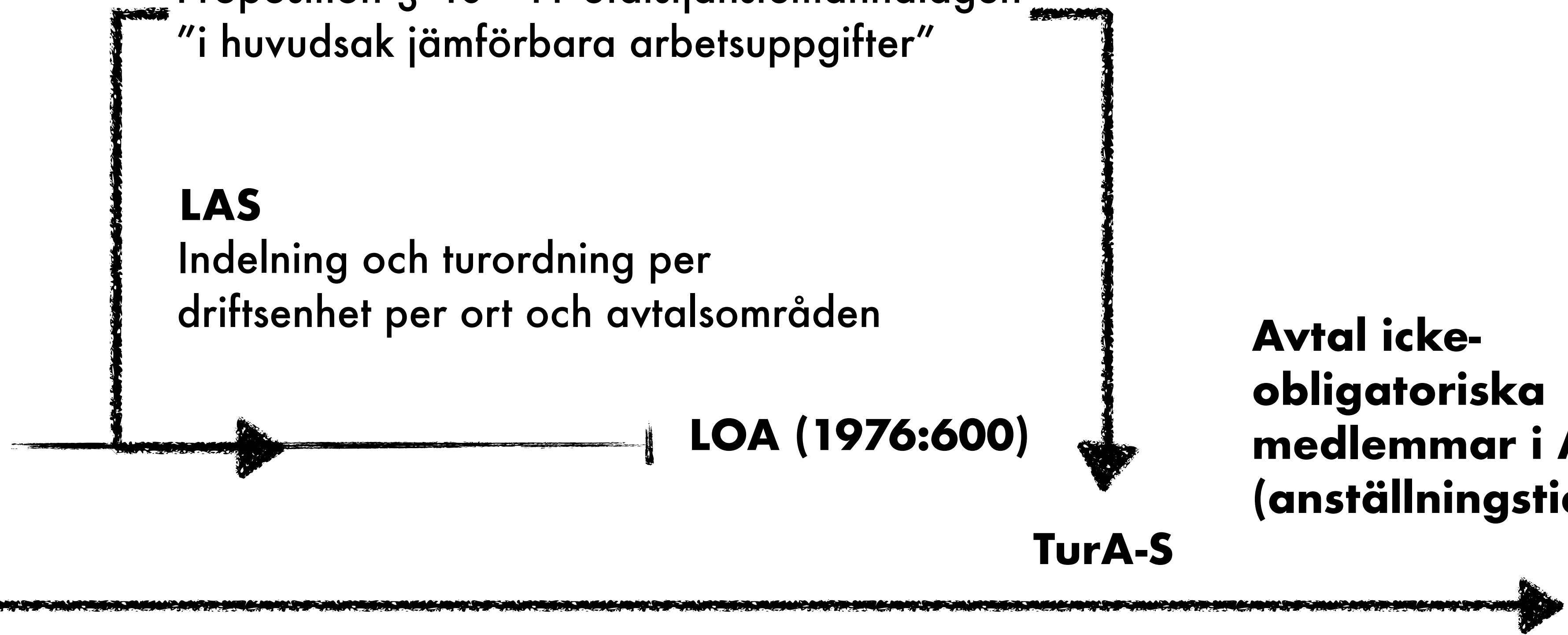
1965

1974

1977

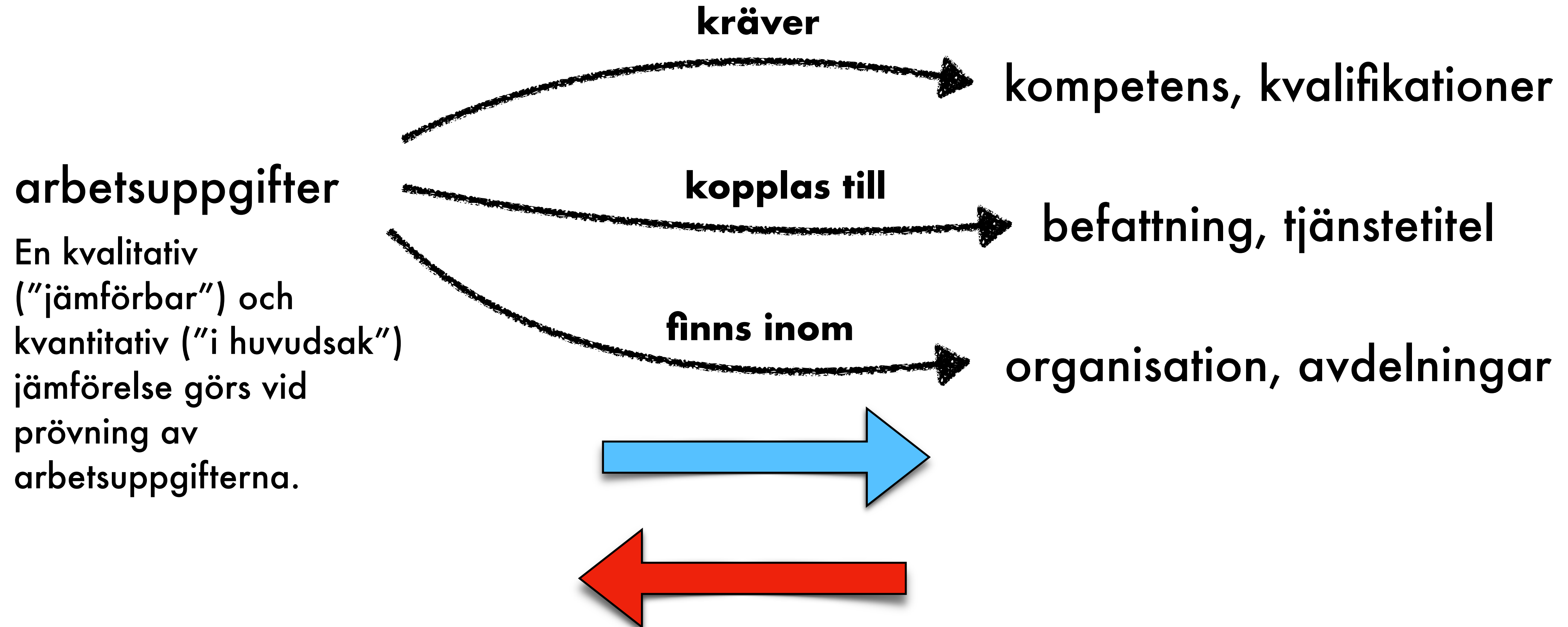
1984

2008

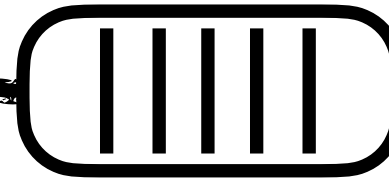
Turordningskretsar

Turordning vid uppsägning skall omfatta arbetstagare med i **huvudsak jämförbara arbetsuppgifter** hos arbetsgivaren på den ort där arbetsbristen finns.

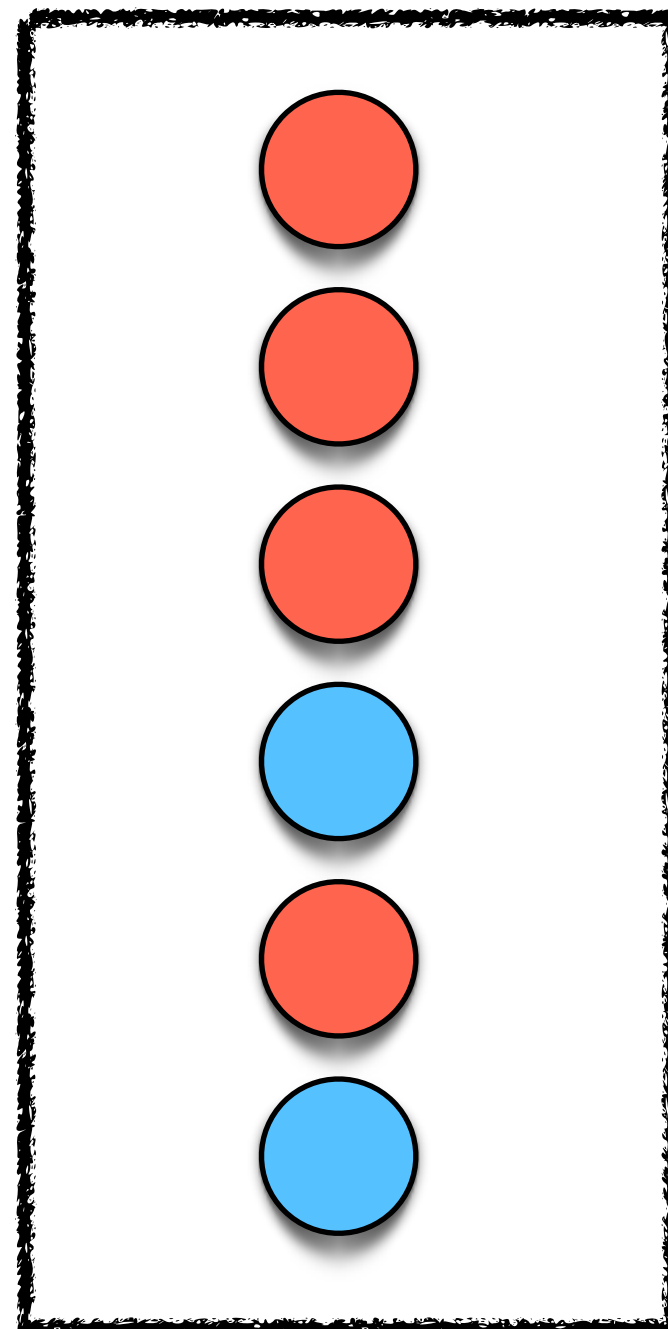

Anställningstid

Arbetsuppgifter

1. Sist in först ut
2. Kvalifikationer

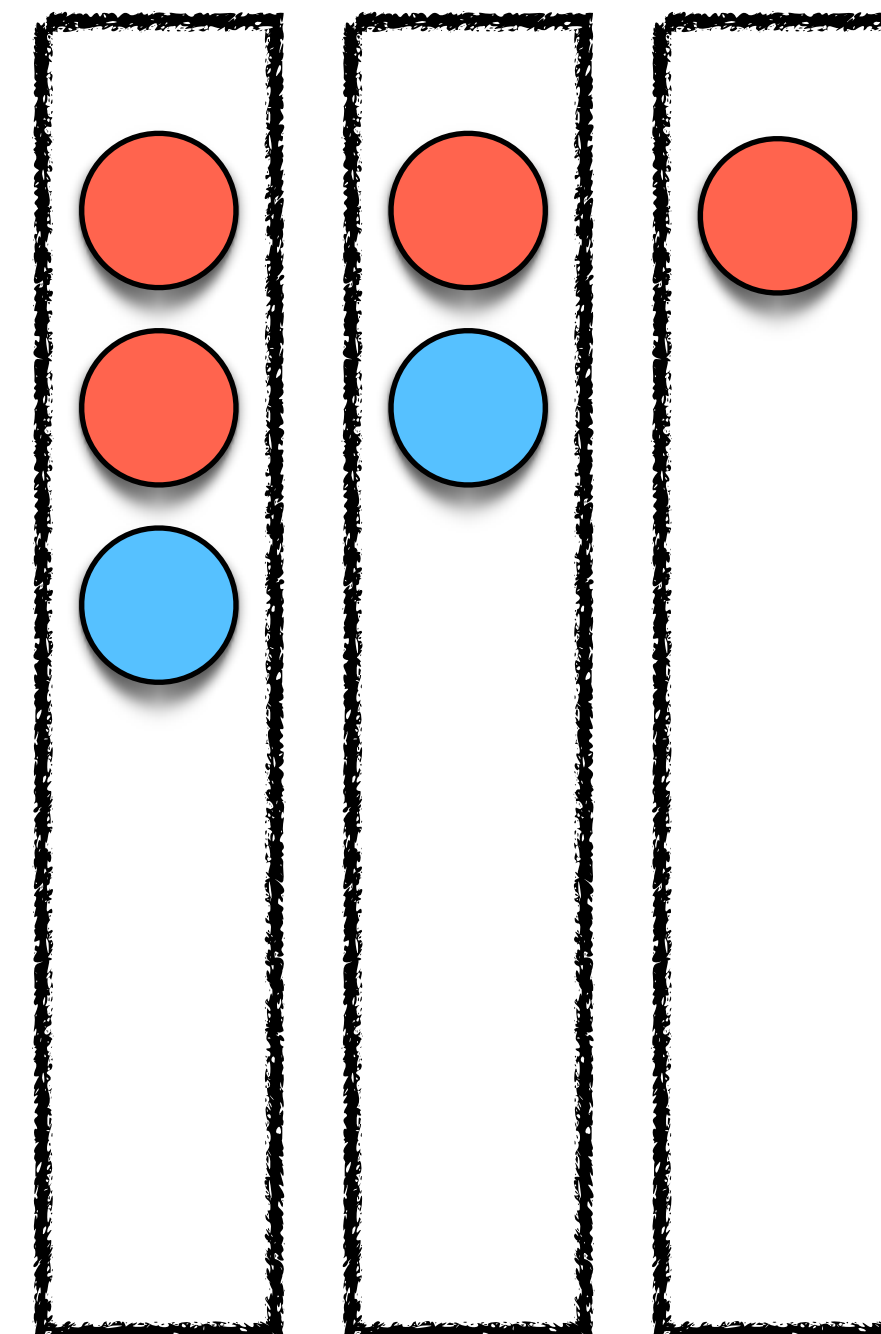

4 tjänster

1. Kompetenskrav, kvalifikationer
2. Sist in först ut

Alla arbetstagare inom en turordningskrets skall i princip kunna utföra samtliga arbetsuppgifter som ingår i kretsen.

Arbetsuppgifterna skall vara utbytbara.

2

1

1

Jämförbara arbetsuppgifter. Ett relativt vidsträckt tolkning

AD 1992 nr 90

”i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter” ges en relativt vidsträckt tolkning

Arbetsdomstolen tolkade begreppet genom uttalandena i AD 1992 nr 90 på det sättet att begreppet skulle ges ”en relativt vidsträckt tolkning” mot bakgrund av att detta tillgodosåg anställningsskyddslagen syfte med att ge företräde till den arbetstagare som hade längre anställningstid.

Ju snävare man tolkar begreppet "i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter" desto mer uttunnat blir skyddet för anställningen som följer av arbetstagarnas anställningstid.

AD 1992 nr 90

”i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter” kan ha ”samma beskaffenhet och inriktning”

Arbetsuppgifterna kan ha samma beskaffenhet och inriktning även om en arbetstagare sysslar med visst fysiskt handhavande medan en annan arbetstagare sysslar med information rörande verksamheten. AD 1992 nr 90.

AD 1993 nr 138, AD 1998 nr 136 AD 1999 nr 24

arbetsmetodik

Arbetsuppgifterna som är av samma slag och utförs med samma arbetsmetod kan anses vara i huvudsak jämförbara även om arbetstagarna har att tillämpa olika lagstiftning. AD 1993 nr 138, AD 1998 nr 136.

Arbetsdomstolen synes från uttalandet från förarbetena till Statstjänstemannalagen, ”samma beskaffenhet och inriktning”, ha utvecklat begreppen och tillfört **arbetsmetodiken**. AD 1993 nr 138, AD 1998 nr 136, AD 1999 nr 24.

**Aktuella och tillfälliga arbetsuppgifter,
grundbefattning, tjänstledighet**

AD 2010 nr 94

AD 1996 nr 52

Aktuella arbetsuppgifter - tillfälliga arbetsuppgifter

Begreppet "i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter" ska bedömas utifrån de stadigvarande arbetsuppgifter som arbetstagaren utför vid tidpunkten då uppsägningen aktualiseras. Detta innebär att arbetsuppgifter som endast utförts tillfälligtvis inte ska beaktas.

Eftersom själva arbetsuppgifternas karaktär är avgörande för indelningen i kretsar, blir arbetsuppgifterna i stället för kvalifikationerna avgörande för en arbetstagares möjligheter att behålla sin anställning. I princip är det arbetstagarens arbetsuppgifter vid den tidpunkt då uppsägningarna aktualiseras som är avgörande under förutsättning att arbetstagaren då inte endast tillfälligt har utfört dessa arbetsuppgifter

AD 1993 nr 143

tillfälliga arbetsuppgifter vs grundbefattning

Om en arbetstagaren vid tidpunkten för uppsägningen har en viss formell befattning men arbetar med andra arbetsuppgifter kan denne inte därmed anses ha övergått till en annan anställning. Arbetstagaren ska turordnas i kretsen för sin grundbefattning. AD 1993 nr 143.

En arbetstagare skall placeras i turordningskretsen för de arbetsuppgifter på vilka hon är förordnad och därmed anställd

AD 1993 nr 85

aktuella arbetsuppgifter i samband med uppsägningen

Bedömningen av vilka arbetsuppgifter som ska vara utslagsgivande ska göras utifrån de arbetsuppgifter som arbetstagarna hade i samband med uppsägningen. AD 1993 nr 85.

AD 1998 nr 50

tillfälliga arbetsuppgifter

Det förhållandet att jämförelsepersonerna kommit att arbeta med skilda uppgifter på så sätt att löpande inkommande arbetsuppgifter fördelades på visst sätt beroende på vem som hade tid att ta hand om uppgiften, ansågs inte acceptabelt då sådana tillfälligheter skulle uttunna anställningsskyddet. AD 1998 nr 50.

AD 1996 nr 48

tjänstledighet

Placering i turordningskrets skall vidare ske oavsett om en arbetstagare varit i tjänst eller varit tjänstledig vid tiden för uppsägningarna. Att arbetstagaren i fråga inte belastar budgeten är nämligen utan betydelse för placeringen

Tjänstetitel, organisation, individuella färdigheter

AD 1996 nr 52

arbetsuppgifternas faktiska innehåll - inte tjänstetiteln

En viss tjänstetitel saknar betydelse för frågan om vilken turordningskrets en arbetstagare ska placeras i. AD 1996 nr 52.

AD 1993 nr 85

arbetsuppgifternas faktiska innehåll - inte organisationen

Det är arbetsuppgifternas faktiska innehåll som ska jämföras och inte eventuella organisatoriska skillnader. AD 1993 nr 85.

AD 2004 nr 103

arbetsuppgifternas faktiska innehåll - inte individuella färdigheter

Avgörande för om arbetsuppgifterna kan anses vara i huvudsak jämförbara är arbetsuppgifternas särskilda beskaffenhet och inte arbetstagarnas individuella färdigheter.

Specialisttjänster, expertfunktioner, chefsupdrag

AD 1993 nr 89

expertfunktion vs chefsfunktioner

Om en jämförelseperson har en expertfunktion kan arbetsuppgifterna inte anses i huvudsak jämförbara även om båda arbetstagarna har chefsfunktioner.

AD 1993 nr 89.

Det förhållandet till exempel att även andra arbetstagare var chefer ansågs inte göra att dessa skulle anses ha jämförbara arbetsuppgifter med en inköpschef

AD 1993 nr 133, 138

specialisttjänster vs arbetsredskap, arbetsområde

För kontorsassistenter kan de med allmänna kontorsgöromål inte anses ha i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter med sådana kontorsassistenter som har arbetsuppgifter som kan vara av mer av handläggande och specialiserad karaktär. Det förhållandet att arbetstagarna använder samma slag av redskap, data-terminaler, kan inte anses innebära att arbetsuppgifterna är i huvudsak jämförbara och inte heller att arbetstagarna i och för sig arbetar inom samma sakområde. AD 1993 nr 133 och 138.

AD 1996 nr 54

AD 1998 nr 50, 136

specialisttjänster

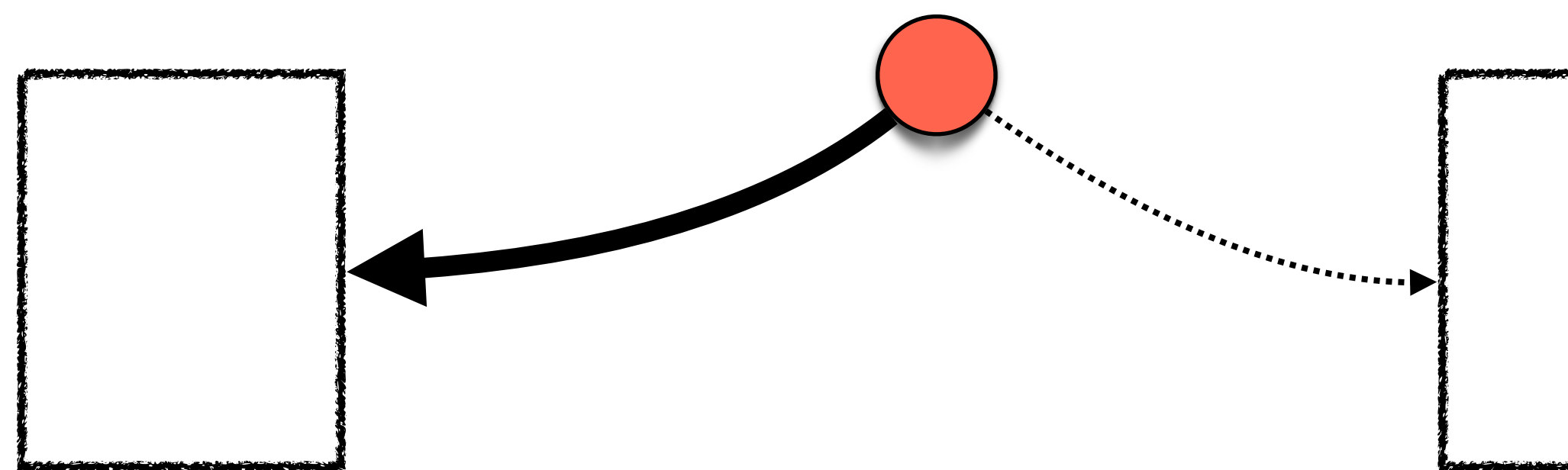
Principiellt är det möjligt att placera specialister och andra i en turordningskrets med endast en arbetstagare. Om en arbetstagaren placerats i en egen turordningskrets måste arbetsgivaren på ett övertygande sätt vara beredd på att redovisa motiven för denna indelning om denna sätts i fråga. AD 1996 nr 54, AD 1998 nr 50 och 136.

AD 1998 nr 88

Allmänna kriterier framför särskilda

Ju fler och ju mindre kretsar som arbetstagarna delas in i, desto mindre genomslag får senioritetsprincipen.

Vid avgörandet avseende vid att det arbete, som arbetstagaren utför, utförts inte bara av personal som i likhet med henne själv har särskild utbildning utan även av arbetstagaren med enbart allmän kontorserfarenhet hänförs arbetsuppgifterna till kretsen där allmänna arbetsuppgifter finns.

Allmänna arbetsuppgifter
Allmän kontorserfarenhet

Särskilda arbetsuppgifter
Särskild utbildning

Individer i en grupp, enmanskretsar

AD 1993 nr 220

individer vs grupp

Om en arbetsgivare särbehandlar en eller flera arbetstagare ur en grupp som haft i huvudsak jämförbara arbetsuppgifter kan det krävas att arbetsgivaren visar att det varit motiverat att göra denna åtskillnad mellan arbetstagarna.

AD 1993 nr 220.

AD 1993 nr 138

enmanskretsar

Om någon placeras en turordningskrets med endast en arbetstagare måste de arbetsuppgifter som motiverat denna indelning utgöra en väsentlig del av den arbetstagarens arbetsuppgifter om det i övrigt finns arbetsuppgifter som är i huvudsak jämförbara med de som förekommer i en annan krets. AD 1993 nr 138.

AD 1993 nr 172

enmansturordningskrets

En ingenjör inom Luftfartsverket som hade placerats i en enmansturordningskrets ansågs inte i stället böra föras till en annan krets tillsammans med andra arbetstagare. Det kunde nämligen inte med fog göras gällande att de arbetstagare som placerats där, utförde arbetsuppgifter som var i huvudsak jämförliga, oavsett om man såg till helheten eller till delmomenten i arbetstagarnas sysslor

REFERENSER

Referenser

- AD YYYY nr XX
<https://lagen.nu/dom/ad/YYYY:XX>
- Proposition med förslag till lag om ändring i statstjänstemannalagen (1965:274), m.m. Proposition 1974:174
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/proposition/kungi-majts-proposition-med-forslag-till-lag-om_FX03174
- Turordning vid uppsägning - Catharina Calleman (1999)
<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:157077/FULLTEXT01.pdf>

Referenser

- Lag (1976:600) om offentlig anställning (upphävd)
<https://lagen.nu/1976:600#K8>
- AFS 2001:1
<https://www.av.se/arbetsmiljoarbete-och-inspektioner/publikationer/foreskrifter/systematiskt-arbetsmiljoarbete-afs-20011-foreskrifter/>
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/dokument/svensk-forfattningssamling/arbetsmiljolag-19771160_sfs-1977-1160